

Egzamin z logiki i teorii typów, 6 lutego 2021
Zadanie 1 dla wszystkich

1. Formuły $\alpha = (((e \rightarrow d) \rightarrow c) \rightarrow b) \rightarrow a$ i $\beta = (e \rightarrow (d \rightarrow a) \rightarrow b) \rightarrow (c \rightarrow b) \rightarrow a$ są klasycznie równoważne. Czy któraś z implikacji $\alpha \rightarrow \beta$, $\beta \rightarrow \alpha$ jest twierdzeniem intuicjonistycznym? W przypadku odpowiedzi pozytywnej należy skonstruować dowód, przy odpowiedzi negatywnej można np. wskazać model Kripkego (wystarczy jeden sposób). (Wskazówka: wystarczy model Kripkego o 2 stanach.)

Rozwiązanie 1: Kontrmodel Kripkego dla $\alpha \rightarrow \beta$ ma 2 stany, w pierwszym stanie nic nie jest wymuszone, w drugim wymuszone są atomy e, b, a . Kontrmodel dla $\beta \rightarrow \alpha$ jest taki sam, ale w drugim stanie wymuszone są e, d, a .

$(\alpha \rightarrow \beta)$ Implikacje $c \rightarrow b$, $d \rightarrow a$ są wymuszone wszędzie, $e \rightarrow d$ nigdzie, więc $(e \rightarrow d) \rightarrow c$ wszędzie, natomiast $((e \rightarrow d) \rightarrow c) \rightarrow b$ tylko w stanie 2. Ale $2 \Vdash a$, więc α jest wymuszone wszędzie. Ponadto $e \rightarrow (d \rightarrow a) \rightarrow b$ i $c \rightarrow b$ są wymuszone wszędzie, tymczasem $1 \not\Vdash a$.

$(\beta \rightarrow \alpha)$ Implikacje $c \rightarrow b$, $d \rightarrow a$, $e \rightarrow d$ są wymuszone wszędzie, zatem $(e \rightarrow d) \rightarrow c$ nigdzie i dalej $((e \rightarrow d) \rightarrow c) \rightarrow b$ wszędzie, więc $1 \not\Vdash \alpha$. Formuła $e \rightarrow (d \rightarrow a) \rightarrow b$ nie jest wymuszona nigdzie, bo w stanie 2 jest e . Zatem $1 \Vdash \beta$.

Inna metoda: pokazać, że nie istnieje term w postaci normalnej.

$(\alpha \rightarrow \beta)$ Jeśli $\Gamma = \{X : \alpha, Y : e \rightarrow (d \rightarrow a) \rightarrow b, Z : c \rightarrow b\}$, to trzeba wyprowadzić $\Gamma \vdash a$. Trzeba użyć X i udowodnić $\Gamma, (e \rightarrow d) \rightarrow c \vdash b$. Żeby użyć Y , trzeba udowodnić $\Gamma, (e \rightarrow d) \rightarrow c \vdash e$, co jest niemożliwe, bo żadne założenie nie kończy się na e . No to trzeba użyć Z i udowodnić $\Gamma, (e \rightarrow d) \rightarrow c, e \vdash d$, a to się też nie da, z podobnego powodu.

$(\beta \rightarrow \alpha)$ Niech $\Delta = \{V : ((e \rightarrow d) \rightarrow c) \rightarrow b, W : \beta\}$. Chcemy udowodnić $\Delta \vdash a$ i musimy użyć W . To wymaga dowodu dla $\Delta, e, d \rightarrow a \vdash b$ z użyciem V , czyli chcemy $\Delta, e, d \rightarrow a \vdash c$ i tu znowu nie ma założenia kończącego się na c .